

FAKAMATALA MA'Á E MĀTU'A TAUHI FĀNAÚ

Fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he Poate Akó (suspensions), fakamālōloo'i ka e fakahū ki ha 'apiako kehé (exclusions), mo e tuli meí he akó (expulsions) 'o ha tokotaha ako meí he 'apiako pule'angá mo e 'apiako taautaha kuo hoko ko e konga 'o e ako pule'angá (state integrated school)

Kuo fakahā atu 'e he 'apiakó kuo fakamālōloo'i 'a ho'o tamá 'o fakatatali ki he Poate Akó. 'Oku 'oatu 'e he lau'i pepa fakamatala ko 'ení ha ngaahi fakamatala. Te ke toe fie ala vakai foki ki he lao mo e ngaahi tu'utu'uni fekau'aki mo e ngaahi fakamavahe'i fakataimí (stand-downs), fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he Poate Akó (suspensions), fakamālōloo'i ka e fakahū ki ha 'apiako kehé (exclusions), mo e tuli meí he akó (expulsions), 'a ia 'e ala ma'u atu meí he puleakó.

Kapau 'oku tautea'i 'a ho'o tamá meí he 'apiakó, 'e malava ke ke ongo'i loto mamahi ai pe 'ita ki he 'apiakó pe ki ho'o tamá. Te ke ala fie poupou'i ho'o tamá 'o tatau ai pē pe ko e hā, pe te ke fiema'u ke tautea'i 'e he 'apiakó 'a ho'o tamá.

'Oku mahu'inga ma'u pē ke fanongo ki he ongo tafa'aki fakatou'osi pea ngāue mo e 'apiakó pea mo ho'o tamá ke toe fakafo'ki 'a ho'o tamá ki he akó.

Tauhi 'a ho'o Loto Mokomokó

Talanoa mo ho'o tamá fekau'aki mo e me'a na'e hokó

Fakakau'aki ki he 'ulungaanga 'a ho'o tamá pea ke toki 'alu 'o talanoa ki he puleakó

Fakamālōloo'i 'o Fakatatali ki he Poate Akó: Ngaahi fehu'i 'oku fa'a 'eké

Ko e hā 'a e fakamālōloo'i 'o Fakatatali ki he Poate Akó?

Ko e fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he Poate Akó ko hono fakamālōloo'i faka'ofisiale ia 'o ha tokotaha ako meí ha 'apiako 'e he puleakó ka e 'oua kuo tu'utu'uni aofangatuku 'a e poate akó 'i ha fakataha. 'I he fakataha ko 'ení, 'e lava ke fili 'a e poate akó ke:

- » to'o 'a e fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté 'o 'ikai ha ngaahi makatu'unga, pe
- » to'o 'a e fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté ka e hilifaki ki ai ha ngaahi makatu'unga fe'unga, pe
- » fakalōloa'i 'a e fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté mo hilifaki ha ngaahi makatu'unga fe'unga, pe
- » fakamālōloo'i ka e fakahū ki ha 'apiako kehe pe tuli 'a e tokotaha akó.

E lava nai ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté ha tokotaha ako 'i ha'ané maumau'i pē 'a e tu'utu'uni 'a e ako?

'E 'ikai lava 'e he puleakó ke fakamālōloo'i leva 'o fakatatali ki he poaté ha tokotaha ako koe'uhí pē ko hano maumau'i 'e he tokotaha ko iá ha tu'utu'uni 'a e akó pe fakahoko 'o ha 'ulungaanga ta'etaau. Kuo pau ke fakakau'aki 'e he puleakó 'a e ngaahi tükunga ki he me'a takitaha pea fiemālie 'oku fiema'u 'i he tükunga ko iá ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté 'a e tokotaha akó.

Kuo pau ke fakahoko 'e he puleakó 'a e ngāue 'oku tuha mo taau.

Ko hai te ne lava ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté ha tokotaha ako meí he akó?

'E toki lava pē ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté 'a e tokotaha akó 'e he puleakó 'o e 'apiakó pe ko ha taha 'okú ne ma'u 'a e mafai 'o e poate akó ke hoko ko e puleakó (**Konga 80(1) 'o e Education and Training Act 2020**).

Ko e hā 'a e ngaahi 'uhinga ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ai ki he poate akó ha tokotaha ako?

Kuo pau ke fiemālie 'a e puleakó 'i he ngaahi makatu'unga pau ko e:

- » 'ulungaanga kovi 'aupito (serious misbehaviour) 'a e tokotaha akó ko ha sīpinga ke uesia kovi (harmful) pe fakatu'utāmaki ki he fānau ako kehe 'i he 'apiakó (**Kupu 80(1)(a) 'o e Education and Training Act 2020**), pe
- » hokohoko atu ko ia 'a e talangata'a 'a e tokotaha akó ko ha sīpinga ke uesia kovi mo fakatu'utāmaki ki he fānau ako kehe 'i he 'apiakó (**Kupu 80(1)(a) 'o e Education and Training Act 2020**), pe
- » 'ulungaanga ko ia 'o e tokotaha akó, 'e lava ke hoko ha uesia kovi ki he tokotaha akó, pe fānau ako kehe 'i he 'apiakó kapau 'e 'ikai ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté 'a e tokotaha akó (**Kupu 80(1)(b) 'o e Education and Training Act 2020**).

'E lava nai ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté ha tokotaha ako ki ha 'me'a na'e hoko ka e ma'u atu 'e ha tokotaha ako kehe ia ha ola kehe ki he me'a tatau na'e hoko?

'I he taimi 'oku fakakaukau'i ai 'e ha puleako pe 'oku totonus ke fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté ha tokotaha ako, kuo pau ke vakai'i 'e he puleakó 'a e fakamo'oní mo e ngaahi tükunga kotoa pē. 'E lava ke hā mai na'e fakahoko 'e ha ongo tamaiki ako 'e ua ha ongo me'a tatau 'i he lolotonga 'o ha me'a na'e hoko, ka 'i he taimi 'oku fakakau ai 'e he puleakó 'a e me'a kotoa pē, 'e ala taau ange ke kehekehe pē 'a e fakafeangai ki he ongo tamaiki akó.

Kapau kuo fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poaté 'a eku tamá, ko e hā 'a e me'a 'e hoko atu ki ai?

Kuo pau ke fakataha 'a e poaté (pe ko ha kōmiti 'a e poaté) ke faitu'utu'uni ki he ola 'o e fakamālōloo'i 'i loto 'i he 'aho a'e fitu. 'E 'ikai lava ke foki 'a ho'o tamá ki he akó ka e 'oua leva kuo faitu'utu'uni 'a e poaté. 'E ala fiema'u 'a ho'o tamá ke 'alu ki he 'apiakó ke fakahoko ki ai ha fakahinohino mo ha fale'i lolotonga 'a e vaha'a taimi 'oku fakamālōloo'i aí (**Kupu 80(3) 'o e Education and Training Act 2020**). 'E ala lava 'a ho'o tamá 'o 'alu ki he akó lolotonga 'a e taimi 'oku fakamālōloo'i ai iá ki ha ngaahi polokalama pe kalasi pau kapau te ke kole ki he puleakó peá ne fakakaukau'i 'oku 'uhinga lelei 'a ho'o kolé (**Kupu 80(3) 'o e Education and Training Act 2020**). Te ke lava 'o fehu'i fekau'aki mo mano fokotu'utu'u ke fakakakato 'e ho'o tamá ha polokalama ako pau, pe fakahoko ha sivi.

'E lava ke ke kole ki he 'apiakó pe ko e Potungāue Akó ki ha tatau 'o e Education (Fakamavahe'i Fakataimi, Fakamālōloo'i 'o Fakatatali ki he Poate Akó, Fakamālōloo'i ka e Fakahū ki ha 'Apiaiko Kehe, Tuli Meí he Akó) Rules 1999. 'Oku 'i he uepisaiti 'a e Potungāue 'a e ngaahi tu'utu'uni: <https://education.govt.nz/school/managing-and-supporting-students/student-behaviour-help-and-guidance/stand-downs-suspensions-exclusions-and-expulsions-guidelines/appendices/appendix-2-education-rules-1999/>

'Oku 'i he ngaahi tu'utu'uni ko 'ení ha fakamatala fakaikiki fekau'aki mo e fakamavahe'i fakataimí mo e fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he poate akó.

Ko e hā 'oku fiema'u ke u 'ilo fekau'aki mo e fakataha 'a e poate?

Kuo pau ke fakahoko 'a e fakataha ki he fakamālōloo'i 'i loto 'i he 'aho ako 'e fitu meí he 'aho 'o e fakamālōloo'i (pe 'i loto 'i ha 'aho 'e hongofulu kapau na'e fakahoko 'a e fakamālōloo'i 'i loto 'i ha 'aho ako 'e fitu meí he faka'osinga 'o e teemí) (**Kupu 81(5) 'o e Education and Training Act 2020**). 'E fakahā atu 'e he puleakó ke ke 'ilo 'i ha tohi fekau'aki mo e taimi mo e feitu'u ki he fakatahá. 'E 'oatu 'e he puleakó 'a e ngaahi pepa ko 'ení 'o 'oua 'e tōmui ange 'i ha houa 'e 48 kimu'a 'i he fakatahá:

- » Ko e ngaahi founiga ke fakahoko 'aki 'a e ngaahi fakataha ki he faitu'utu'uni fekau'aki mo e fakamālōloo'i.
- » Ko ha tatau 'o e lipooti 'a e puleakó ki he poaté fekau'aki mo e fakamālōloo'i.

- » Ngaahi tatau 'o ha toe nāunau kehe fekau'aki mo e fakamālōloo'i 'e 'oatu ki he fakatahá
- » Ko e ngaahi fili fekau'aki mo e fakamālōloo'i 'oku 'atā atu ki he poaté (**Kupu 81(1) 'o e Education and Training Act 2020**) mo e ngaahi iku'anga 'e ala ma'u meí he ngaahi fili ko 'ení.

'E lava ke ke kau mai mo ho'o tamá, mo ho'o kau fakafofongá, ki he fakatahá pea 'e lava ke lea ha taha pē 'ia kimoutolu 'i he fakatahá. 'Oku totonus ke ke feinga ke palani 'a e me'a te ke lea'aki kimu'a 'i he fakatahá (**Kupu 85 'o e Education and Training Act 2020**).

'E anga fefē ha'aku 'alu ki he fakataha fekau'aki mo e fakamālōloo'i?

'Oku fa'a fakahoko 'a e ngaahi fakatahá 'o a'u tonu ki ai pea kapau leva 'e 'ikai lava ke ke a'u tonu ki ai te ke lava 'o kole ki he poate 'a e kau talasítí ki ha fakataha 'i he telefoní pe Skype. Kuo pau ke ke 'ave 'a e kole ko 'ení 'i ha tohi ki he poaté 'i ho'o 'ilo pē fekau'aki mo e fakamālōloo'i - 'oku tali pē ke fakahoko eni 'i he 'imeilí pe faihohi 'i he telefoní (text).

'E ala fakafisinga'i 'e he poaté 'a ho'o kolé kapau te nau ma'u tōmui ia ('a ia ko e 'aho 'o e fakataha ki he fakamālōloo'i) pe kapau 'oku 'ikai ma'u 'e he 'apiakó 'a e tekinolosia ke fakahoko 'aki 'a e fakataha vā mama'ó mo koe.

Ko e hā 'a e me'a 'oku hoko 'i he fakataha?

'E ma'u 'e he poaté 'a e lipooti 'a e puleakó. 'E kole atu leva ke ke 'orange ki he poaté ha fa'ahinga fakamatala pē 'oku ke tui 'oku totonus ke vakai'i 'e he poaté 'i hono fa'u 'enau tu'utu'uni. 'E lava foki ke 'oatu 'e ho'o tamá mo ha fa'ahinga fakafofonga pē te ke 'alu mo ia ha fakamatala ki he poaté. Kātaki 'o fakatokanga'i ange ko e lahi taha 'o e ngaahi poaté 'oku nau fie fe'i loaki mo e tokotaha ako 'oku fekau'aki mo fanongo ki he'enau tafa'aki.

Hili hono fakamatala'i mo alea'i kotoa 'a e ngaahi pepa,² 'e mavahe leva 'a e tokotaha kotoa pē 'oku 'ikai ko ha mēmipa poate meí he fakatahá (kau ai 'a e puleako),³ tukukehe kapau 'e fakangofua 'e he poaté 'a e tokotaha kotoa pē ke nau nofo. 'E tu'utu'uni leva 'a e poaté fekau'aki mo e iku'anga 'o e fakamālōloo'i.⁴

Kuo pau ke fakahoko 'a e tu'utu'uni 'i he lotolelei (good faith) 'o 'ikai ke fakapalataha pe filifili mānako. 'Oku 'uhinga 'ení kuo pau ke fakalele 'a e fakatahá 'i ha founiga:

- » 'oku fanonga 'a e ongo tafa'aki fakatou'osi
- » 'oku ma'u 'e he ongo tafa'aki ha fakakaukau tau'atāina, 'o 'ikai ha ngaahi tu'utu'uni kuo tomu'a fakakaukau'i
- » 'oku 'ikai muimui 'a e ngaahi fa'ahí ki ha lao pe tu'utu'uni ngāue 'oku 'ikai ngaofe ngofua
- » 'oku fakakaukau'i pē 'e he poaté 'a e ngaahi mo'oni'i me'a 'oku fekau'aki tonú
- » 'oku fakahoko 'e he poaté ha tu'utu'uni 'oku fe'unga, taau mo fakatefito 'i he ngaahi mo'oni'i me'a
- » kuo pau ke muimui ki he ngaahi tefito'i mo'oni 'o e fakamaau totonú.

1 Kapau 'oku 'ikai ke ke 'alu ki he fakatahá 'e hoko atu pē ia 'o 'ikai te ke kau ai.

2 Kapau 'oku 'oatu ha fakamatala fo'ou fekau'aki mo ho'o tamá 'i he lolotonga 'a e fakatahá, 'e lava ke ke kole ki he poaté ke fakatatali 'a e fakatahá koe'uhí ke ke lava 'o fakakaukau'i 'a e fakamatala fo'ou ko 'ení.

3 Ko e puleakó ko ha mēmipa ia 'o e poaté, ka 'oku 'ikai lau ia ko ha mēmipa 'o e poaté 'i he taimi ke tu'utu'uni ai 'a e poaté 'a e ngāue ke fakahoko.

4 Neongo 'e 'oatu 'e he poaté 'a e tu'utu'uni 'i he fakatahá, te nau kei fakahā atu pē kiate koe 'i ha tohi 'a e tu'utu'uni na'e fakahoko mo e ngaahi 'uhinga ki aí.

Hili 'a e fakatahá, 'e lava nai 'eku tamá 'o foki ki he 'apiakó?

Kapau 'e to'o 'a e fakamālōloo'í 'o 'ikai ha makatu'unga ki ai, '**IO**'.

Kapau 'e to'o 'a e fakamālōloo'í 'o 'i ai ha ngaahi makatu'unga fe'unga ki ai, '**IO**'.

Kapau 'oku fakalōloa 'a e fakamālōloo'í mo ha ngaahi makatu'unga fe'unga 'i ha vaha'a taimi fe'unga, '**E FOKI LEVA 'A E TOKOTAHÀ AKÓ KI HE AKÓ 'I HE TAIMI PĒ KUO FAKAKAKATO AI 'A E NGAACHI MAKATU'UNGÁ PE FAKALŌLOA'I KO IA 'O E FAKAMĀLŌLOO'Í (KO FĒ PĒ 'E 'ULUAKI FAKAKAKATÓ)**'.

Kapau 'oku fakamālōloo'i ke fakahū ki ha 'apiako kehe pe tuliméi he akó 'a ho'o tamá, '**IKAI**'.

Fakafoki 'a ho'o tamá ki he akó

'Oku lahi 'a e ngaahi 'apiako 'oku 'i ai 'enau palani ki hono fakafoki 'o e fānau akó ki he ako angamahení. 'E lava ke ke tokoni 'aki ha'o:

- » ngāue mo e 'apiakó
- » loto ki ha palani 'oku mou fevahevahe'aki
- » vakai'i 'oku ngāue 'a e palaní
- » hokohoko talanoa mo e 'apiakó.

Fakamālōloo'í mo hono tulí: Ngaahi fehu'i 'oku fa'a 'eké

Ko e ha 'a e me'a 'e hoko kapau 'e fakamālōloo'í 'a 'eku tamá 'o fakatatali ki he poaté (fānau ako si'i hifo 'i he ta'u 16)?

- » 'E 'ikai ke 'atā ki ho'o tamá ke toe 'alu ki he 'apiako na'e fakamālōloo'i ia mei aí.
- » 'E pau leva ke feinga 'a e puleakó ke ne fokotu'utu'u ke hū ho'o tamá ki ha 'apiako 'e taha 'i loto 'i he 'aho ako 'e 10 (**Kupu 81(7) 'o e Education and Training Act 2020**).
- » Kuo pau ke fakahā 'e he puleakó ki he Potungāue Akó kapau 'oku 'ikai lēsisita 'a ho'o tamá 'i ha 'apiako 'e taha hili 'a e 'aho ako 'e 10.
- » Kapau 'e 'ikai lava 'e he puleakó 'o fokotu'utu'u ke lēsisita 'a ho'o tamá 'i ha 'apiako kehe, 'e tokoni 'a e Potungāue Akó ke kumi ha 'apiako 'e taha ke ako ai ho'o tamá (**Kupu 82(1-4) 'o e Education and Training Act 2020**). Neongo ia, 'oku totonu ke ke 'ilo'i 'e fiema'u ha vaha'a taimi 'e kī'i lōloa ke fakahoko 'a e founa ngāue ko 'ení.
- » Ko e founa 'e tahá, ko ha'o feinga ke lēsisita 'a ho'o tamá 'i ha 'apiako 'e taha. Lototonga hono fakamālōloo'í 'o ho'o tamá, 'e ala fakafisi 'a e ngaahi poate 'o e ngaahi 'apiako pule'anga kehē ke nau lēsisita 'a ho'o tamá (**Kupu 87 (2) 'o e Education and Training Act 2020**). ('E lava foki ke tu'utu'uní 'e he Potungāue ki ha 'apiako pule'anga 'e taha ke lēsisita ha tokotaha aka 'oku lolotonga fakamālōloo'i.)

Ko e hā 'a e me'a 'e hoko kapau 'e fakalōloa 'a e fakamālōloo'i?

'E 'ikai lava 'a ho'o tamá 'o 'alu ki he 'apiakó lolotonga 'a e taimi 'oku fakamālōloo'i aí tukukehe 'i ha'o kole ki he puleakó peá ne fakakaukau'i 'oku 'uhinga lelei 'a ho'o kolé (**Kupu 80(3) 'o e Education and Training Act 2020**).

'E fiema'u ke fakakakato 'e ho'o tamá 'a e ngaahi makatu'unga kuo hilifaki 'e he poaté ('a ia 'e tokoni ki ho'o tamá ke foki ki he 'apiakó). 'E 'oatu ki ho'o tamá ha palani fakaako fe'unga 'e he 'apiakó (**Kupu 84(2) 'o e Education and Training 2020**). Kapau 'e fakalōloa'i 'a e fakamālōloo'í 'o laka hake 'i he uike 'e faá, 'e vakai'i 'a e fakalakalaka ho'o tamá 'e he puleakó pea lipooti ia ki he poaté 'i he'ene ngaahi fakataha angamahení. Te ke ma'u ha tatau 'o e ngaahi lipooti takitaha 'a e puleakó.

Kapau 'e kole atu 'e he poaté ki ho'o tamá ke ne fakakakato ha ngaahi makatu'unga pau, peá 'ikai ke a'usia 'e ho'o tamá 'a e ngaahi makatu'unga ko 'ení, 'e lava leva ke kole 'e he puleakó ke toe fakataha 'a e poaté (**Kupu 81(3) 'o e Education and Training Act 2020**). 'E muimui 'a e fakataha ke toe fakakaukau'i ko 'ení ki he ngaahi founa tatau pē mo ia 'i he 'uluaki fakatahá.

Ko e hā 'a e me'a 'e hoko kapau kuo tuli 'a 'eku tamá meí he akó (fānau ako ta'u 16 mo lahi ange)?

- » 'E 'ikai ke 'atā ki ho'o tamá ke toe 'alu ki he 'apiako na'e tuli ia mei aí.
- » 'Oku 'ikai fiema'u ia ki he puleakó ke ne kumi ha 'apiako 'e taha ke ako ai ho'o tamá, ka te ne fakahā ki he Potungāue Akó kapau 'oku kei fie ako pē 'a ho'o tamá.
- » Kapau kuo tuli 'a ho'o tamá meí he 'apiakó, 'e ala fakafisi 'a e ngaahi poate 'o e ngaahi 'apiako pule'anga kehē ke nau lēsisita 'a ho'o tamá (**Kupu 87 (2) 'o e Education and Training Act 2020**). Neongo ia, 'e ala tokoni atu 'a e Potungāue 'i hono kumi 'o ha 'apiako 'e taha ma'a ho'o tamá. 'E lava foki ke tu'utu'uní 'e he Potungāue ki ha 'apiako pule'anga 'e taha ke lēsisita ha tokotaha aka 'oku lolotonga tuli meí he akó.
- » Ko e founa 'e tahá, ko ha'o feinga ke lēsisita 'a ho'o tamá 'i ha 'apiako 'e taha. 'Oku 'ikai fiema'u ia ke tali 'e he ngaahi 'apiakó ha tokotaha aka kuo tuli mei ha 'apiako 'e taha.

Ko e hā 'a e taumu'a 'o e lao ki he fakamavahe'i fakataimí, fakamālōloo'i 'o fakatatali ki he Poate Akó (suspensions), mo e fakamālōloo'i ka e fakahū ki ha 'apiako kehe (exclusions)?

Ko e taumu'a 'o e lao ke:

- » fakapapau'i 'oku fakahoko 'a e ngāue ki he ngaahi keisi takitaha 'o fakatatau mo e ngaahi mo'oni'i me'a 'o e fakamaau totonú
- » 'oatu ha ngaahi tali kehekehe ki ha ngaahi keisi 'oku 'i ha ngaahi tu'unga mamafa kehekehe
- » fakasi'isi'i 'a e uesia 'o e ma'u aka 'a ha tokotaha aka
- » fakafaingofua'i 'a e toe foki 'a ha tokotaha aka ki he 'apiakó, 'i hono taimi totonú.

Te ke 'alu ki fē kapau 'okú ke fiema'u ha fakahinohino mo ha fale'i?

Student Rights Service

This service is run by Wellington Community Law Centre (wclc)

PO Box 24005, Wellington 6142

Telefoni: 04 499 2928

‘Imeili: info@wclc.org.nz

Uepisaiti: www.wclc.org.nz/our-services/the-student-rights-service/

Address:

Level 2, 15 Dixon St
Wellington

Te Awa Kairangi
Level 2, 59 Queens Drive
Hutt Valley

YouthLaw Aotearoa (fonuá kotoa)

Telefoni: 0800 884 529

‘Imeili: nyouthlaw@gmail.com

Uepisaiti: www.youthlaw.co.nz

Commissioner for Children (Komisiona ma'a e Fānaú)

PO Box 5610, Wellington 6145

Telefoni: 0800 2244 53

‘Imeili: advice@occ.org.nz

Uepisaiti: www.occ.org.nz

Community Law Centres (Ngaahi Senitā Lao ma'a e Komiuniti)

Uepisaiti: www.communitylaw.org.nz

Citizens Advice Bureau

Telefoni: 0800 367 222

Uepisaiti: www.cab.org.nz

Toe fakakaukau foki ki he kakai 'oku nau 'ilo'i lelei 'a ho'o tamá pea lava ke nau lea 'o fakaofonga'i kinautolu, hangē ko ha faiako sipoti, tokotaha tokoni faiako pe tokotaha fale'i.

Kātaki o fakatokanga'i ange: 'e ala lelei ange ke 'oua te ke kole ki ha mēmipa 'o e kau ngāue 'i he 'apiakó pe mēmipa 'o e poate talāsiti 'a e 'apiakó, he 'e 'ikai ke nau ala lava 'o lea 'o fakaofonga'i ho'o tamá.

POTUNGĀUE AKO

www.education.govt.nz

Tai Tokerau	Telefoni: 09 436 8900	‘Imeili: enquiries.whangarei@education.govt.nz
‘Okalani	Telefoni: 09 632 9400	‘Imeili: enquiries.auckland@education.govt.nz
Waikato	Telefoni: 07 850 8880	‘Imeili: enquiries.hamilton@education.govt.nz
Bay of Plenty/Waiariki	Telefoni: 07 349 7399	‘Imeili: enquiries.BoP-Waiariki@education.govt.nz
Hawke's Bay/Tairāwhiti	Telefoni: 06 833 6730	‘Imeili: enquiries.napier@education.govt.nz
Taranaki, Whanganui, Manawatu	Telefoni: 06 349 6300	‘Imeili: enquiries.whanganui@education.govt.nz
‘Elia Uelingatoní	Telefoni: 04 463 8699	‘Imeili: enquiries.lowerhutt@education.govt.nz
‘Elia Nelson, Marlborough, West Coast	Telefoni: 03 546 3470	‘Imeili: enquiries.nelson@education.govt.nz
Canterbury	Telefoni: 03 378 7300	‘Imeili: enquiries.christchurch@education.govt.nz
Otago/Southland	Telefoni: 03 471 5200	‘Imeili: enquiries.dunedin@education.govt.nz

Te ke toe lava foki 'o fetu'utaki ki he:

Human Rights Commission (Komisiona ki he Ngaahi Totonu 'a e Tangatá)

Infoline: 0800 496 877

‘Imeili: infoline@hrc.co.nz

Text: 0210 236 4253

Uepisaiti: www.hrc.co.nz

Office of the Ombudsman ('Ofisi 'o e 'Omipatimení)

PO Box 10152, Wellington 6143

Telefoni 'oku tali atu ki he kotoa 'o

Nu'u Silá Telefoni: 0800 802 602

Ngaahi Lāungá

‘Imeili: info@ombudsmen.parliament.nz

Uepisaiti: www.ombudsmen.parliament.nz